

**ОТКРЫТЫЙ УРОК ПО  
РОДНОЙ ЛИТЕРАТУРЕ  
В 6 КЛАССЕ «В ГОСТЯХ У  
АБУСУПИЯНА»  
ИСАЕВА Э.Х.  
МКОУ «УТАМЫШСКАЯ  
СОШ» .**

# ТЕМА: «АБУСУПЬЯНДА КЪОНАКЪЛЫҚЪДА».



Инсанға арив къылышқанда артықъ  
ярашагъан зат ёкъдур.

А.Акаев.

# Дарсны мурады:

- М-А.Османовну яратывчулугъун беклешдирип, А.Акаевни яшаву ва яратывчулугъу булан таныш этип, яшланы билимлерин толумлаштырмакъ, тюз сёйлев къайдаларын тергемек ва яхшы къылышын къылыхъа уйретмек.



**М. Османов.  
«Гёгюрчюнлени арзасы»**



ШЕХ АБДУЛГАФИР  
БЕГЕДИ



Тёбенкъазаныш юртну гёрюньюш.

# А.Акаев охума баргъан ерлер.

- ❑ Жюнгютей----
- Темирханшура----
- Согратль-----Таргъу----
- Къырым----Къазан---
- Тюркия

# Сёзлюк иш:

- шикаят – кагъыз
- ярықъладырывчұ - просветитель
- марипат- билим, илму
- тавпакъ – кёмек
- чомартлықъ – щедрость
- таржумачы – переводчик
- Эдеп, къылышъ - воспитанность

# Абусупиянны поэзия баву



# Бавну ичи



seen on  
ARABIA4SERV.COM

# Мактап.



# Гъалиги школа.



# Школадагъы яшлар

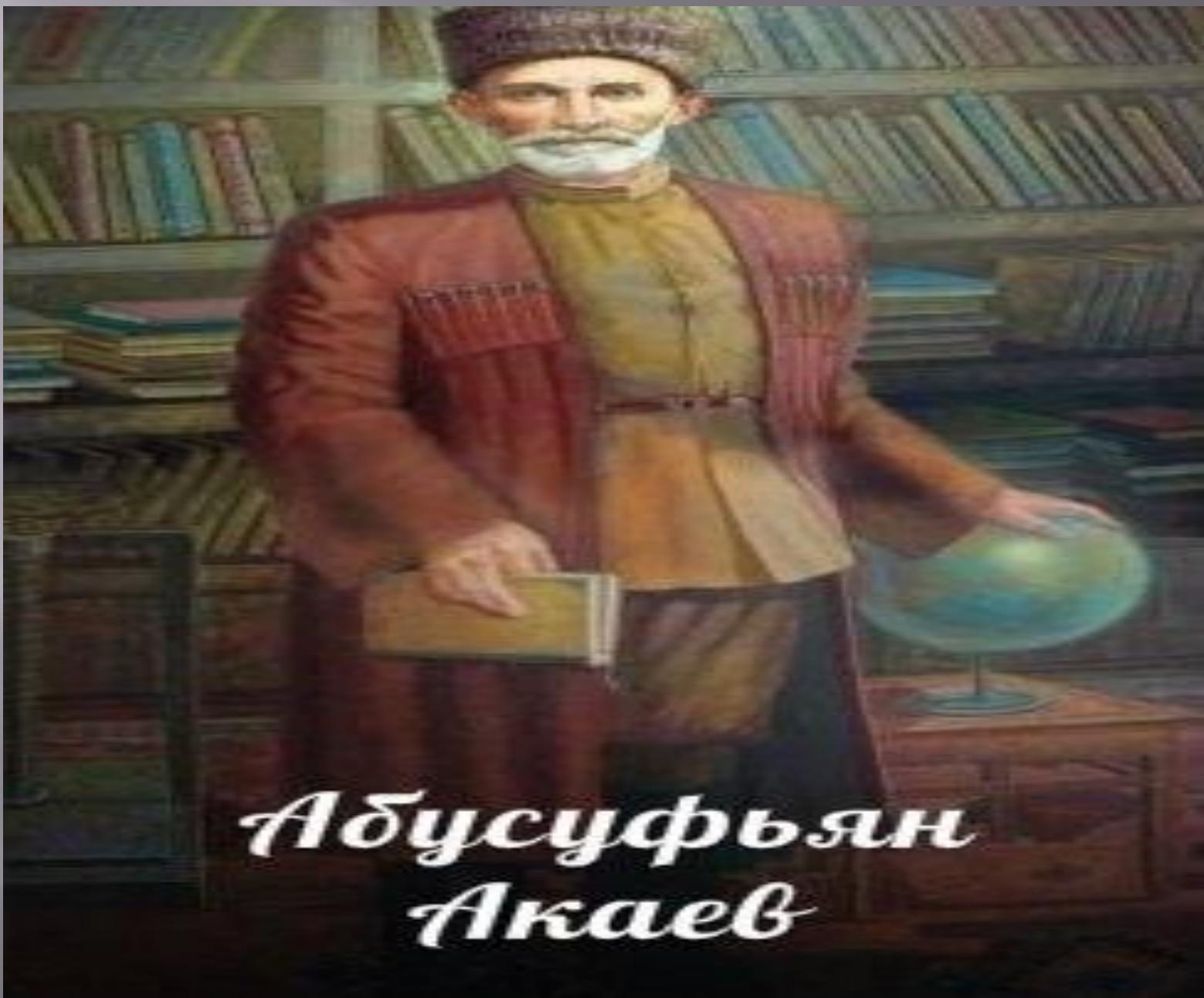


# Ана тил дарсда.



# Муаллим ва охувчу яшлар.



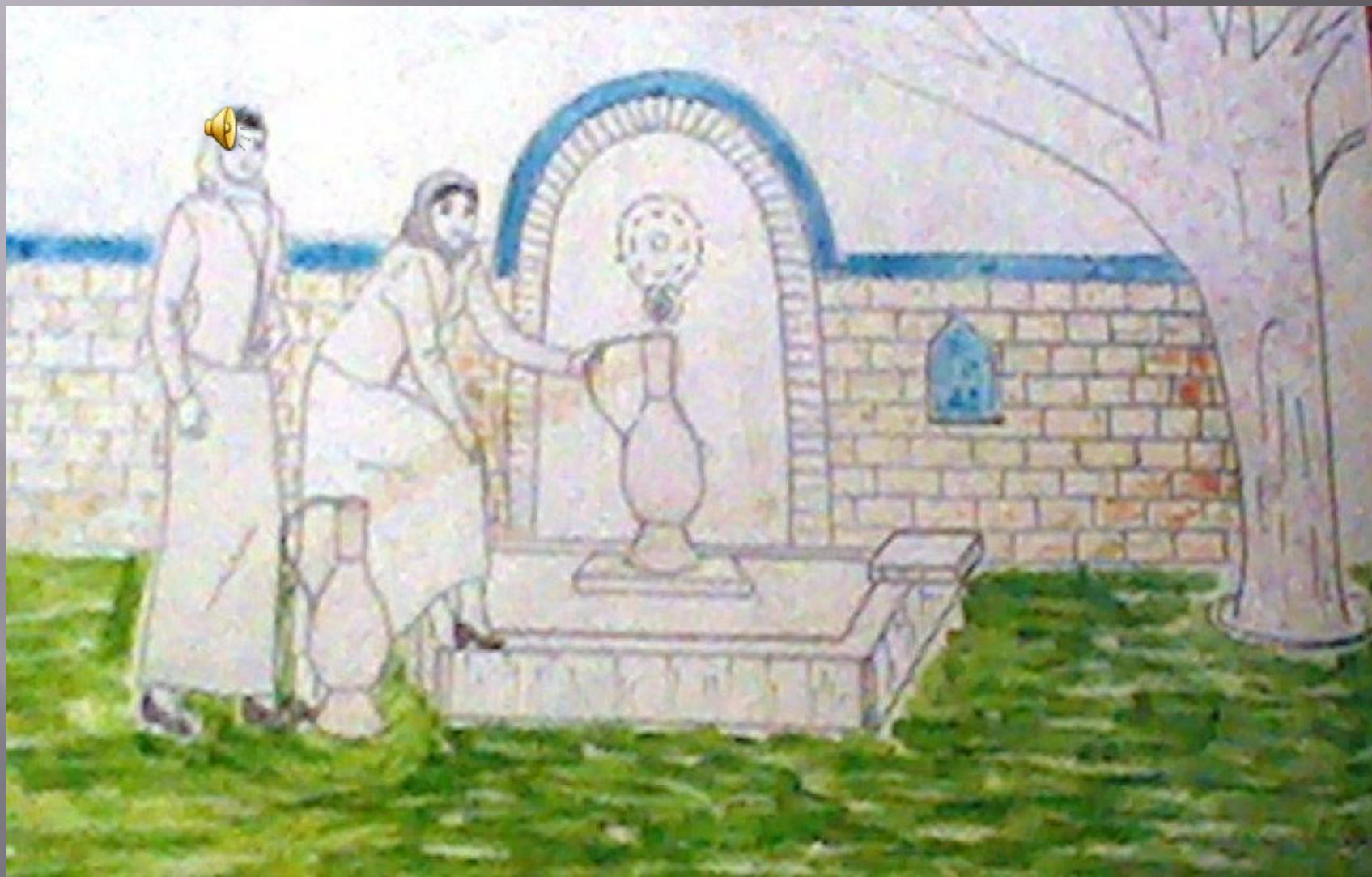


*Абусуфъян  
Акаев*

# «Къызъяшланы атындан бир шикаят».



# Булакъ башда.





Барият Муратовагъа – 100 йыл.

# Барият Муратованы устьюнлюклери.



# Бийке къызы Барият Къаршылай бизин шат.



Биз гелейик Абусуپиянны  
бавуна,  
Онда буса орнатылған асил  
недир?



# Англатып билемисиз?

- 1.Эки яш мактапгъа бара. Бири арив гийинген, саламат күйде юрюй, бириси яш буса атыла, ёлдашын түрте...
- 2.Мактапгъа барагъан яшланы бирисини сумкасы( портфели) бар, бирисики буса бир китабы да, 2-3 тептери де гёрюне.

Шаир, язывчу, таржумачы, алим,  
китап чыгъарывчу,  
ярықъландырывчу.



# Абусупиян агъасы Абухайыргъа язгъан кагъыз.



# Абусупиянны артдагъы йыллары.

لَوْلَ ابْنُ الْخَيْرِ فِي مَدِينَةِ بَادِيْدَ إِبْرَاهِيمَ الْمَسْعُودِيِّ قَدَّامَ تَعْصِي  
كَرْدَرَتَ كَوْسَلَامَ .

الْمَدِينَةِ  
مُورَّدْ سِرْ دَهَارْ سَلَامَتْ بِو لِمَقْتَزْ . چَفَدْ « الْمَدِينَةِ هَمَارْ سَلَامَتْ تَعْصِي  
پَيْرْ سَلَامَكْسِرْ لَلَّا يَمْتَدْ . پَيْزَلْ دَكْبَسْ وَأَكْزَا لَرْ دَهَارْ بَاتْ لَهْ يُفَضْ أَيْشَلِيْتْ تَوْرَهْغَاتْ  
تَجِيْسْ بَوْلَكَاهْ لَلَّا يَجِيْسْ لَرْ دَهَارْ سَبَكَرْ دَلَّا كِيرْ دَهَارْ مِيزْ . سَرْسَيْنْ بَوْرَى يَنْ آرَا إِمْمَهْ  
اوْتْ آرَبَهْ تَعْ . أَكْيَ كَوْجَهْ كَوْجَهْ كَوْلَكَهْ بَرْ لَهْ بَدَلْ خَسِيْسْ . أَكْيَ مَهْ ، دَلَّهَ تَوْكَلْ  
بَيْسْ بَهْرِيْهْ تَجِيْلَهْ بَيْزْ . كَرْدَهْ تَزْ . دَهَارْ دَهَارْ تَنْهِيْ بَيْلَهْ دَهَارْ سَلَامَتْ بَيْشْ  
شَوْشَلَهْ بَيْرْ تَرْمِيلَهْ بَيْرَهْ بَيْزْ سَيْلَهْ دَهَارْ وَحَسِيلَهْ كَهْ كَهْ كَهْ بَيْشْ يَشِيزْ  
بَيْرْ تَرْكَهْ بَوْزْ . تَرْكَانْ سَوْسَاقَهْ بَرْزِيْنْ يَهِيْلَهْ غَامَرْتْ كَشْ بَيْكْ قَصِيْنْ  
لَيْشْ سَوْسَهْ سَيْلَهْ . آزْ مَازْ شَنْكَلَهْ أَيْشَلِيْنْ . بَيْزَ كَهْ اوْتْ يَيْلَهْ سَعِيرْ  
لَهْتَكَلَلَهْ . بَرْكَهْ سَهْ تَدَرْ لَهْ سَرْ تَوْرَهْ قَارَنْ بَيْرَهْ فَعَمَلَهْ بَيْلَهْ لَانْ سَانَهْ  
تَهْ لَهْلَهْ أَيْدَهْ لَهْ أَشَهْ لَهْ بَعْرَكَوْنْ . كَرْتَلَوْسْ بَيْكْ مَهْ سَوْرَهْ شَهَارَنْ آلَهْ  
سَعَاعَهْلِيْتْ قَبَسْ يَالْتَنَهْ بَيْزْ .

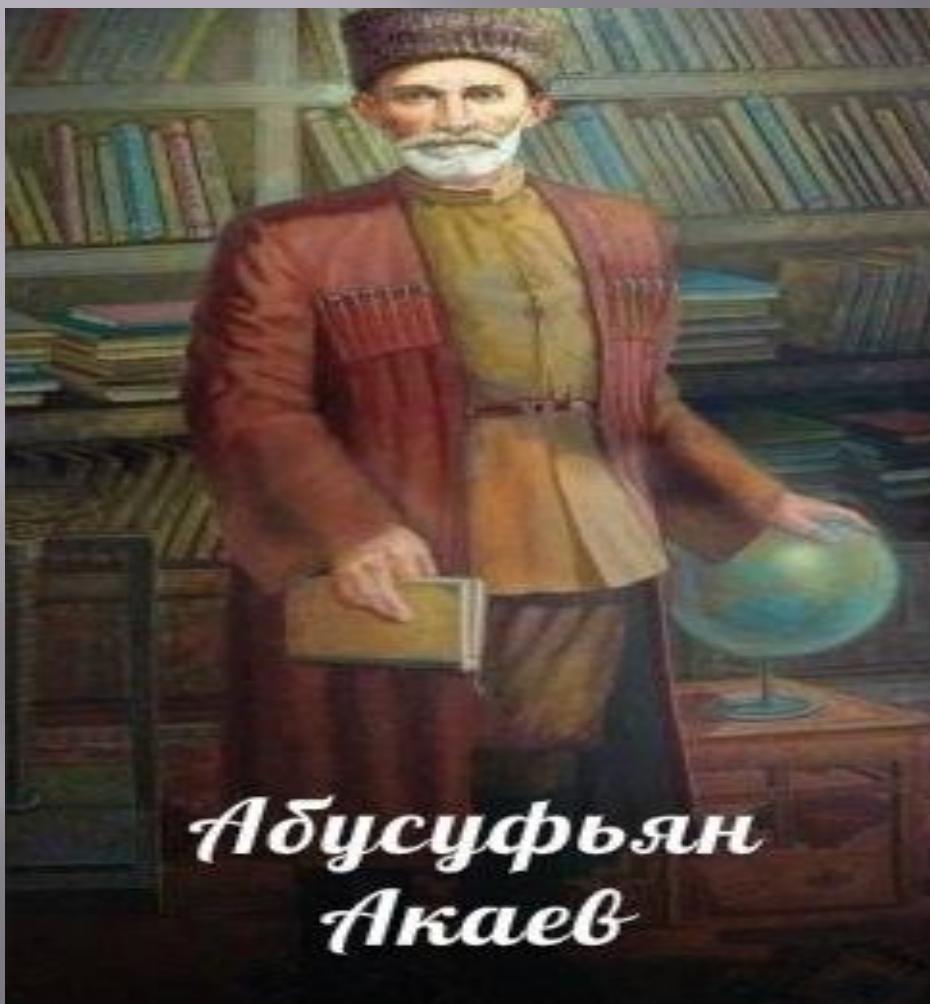
ابْو كَفِيْيَاتْ نَهْ سَهْ لَهْلَهْ

# Абусупиянгъа багъышлана.

- Бузлар япгъан Сибир эллер болса да,
  - Исиң бердинг сендей ятгъан халкъынга.
  - Чакъсыз тюшген умутсуз юреклеге
  - Бажарадынг умутларын якъмагъя.
- 
- Ругъ байлыгъынг сёндюрмединг шонда да,
  - Шатлыкъ булан ругъ берединг юзюне.
  - Пайхамаргъа тынглайгъандай инсанлар
  - Тынглай эди гъар калиманг, сёзюнге.

- ❑ Ахыр гюнүнг билегендей гелгенин  
Ясин алма суралары охулду.
  - ❑ Айландырып алды туснакъ ағылрюлер
  - ❑ Эки гёзүнг асталаша юмулду.
- 
- ❑ Сагъа болгъан бу оълюмге къарсалап,
  - ❑ Кюллю халкъны гёзьяшлары яшланды.
  - ❑ Гьарайгъа да, гъурайгъа да къарамай,
  - ❑ Нажжаслары элтип сени ташлады.

# А.Акаевни дос - къардашы.



# Уйгे иш.

- ❑ А.Акаевни яшавун ва яратывчулугъун охумакъ.
- ❑ Шиърулардан гесеклени гёнгюнден уйренимек.